

י' בטבת, תשע"ט
7 בינואר, 2020

שלום רב לכל קהילת אוניברסיטת תל אביב,
סטודנטיות וסטודנטים, חברות וחברי סגל אקדמי בכיר וזוטרי, חברות וחברי סגל מנהלי,

הנדון: טיפול בהטרדות מיניות באוניברסיטה ותמצית תלונות שהוגשו בשנה"ל תשע"ט

אני מביאה שוב בפניכם פירוט אודות אופן טיפול האוניברסיטה בתופעת ההטרדה המינית, כפי שהופץ בשנה הקודמת. כמו כן בעמוד 2 ואילך מובאת תמצית התלונות שטופלו בשנה"ל תשע"ט.

אוניברסיטת תל אביב עושה מאמצים רבים על מנת למנוע את תופעת ההטרדות המיניות (לרבות התנכלות על רקע הטרדה מינית) ולטפל בעילות ובמקצועיות בתלונות על הטרדה מינית, הכל כדי לקיים סביבת לימודים ועבודה מכבדת ובטוחה.

האוניברסיטה מינתה שתי נציבות למניעת הטרדה מינית, הח"מ פרופ' תמר ברוש שנמנית עם הסגל האקדמי הבכיר והגב' דנה סילורה-שריר שנמנית עם הסגל המנהלי. הנציבות הוכשרו על-פי חוק לעסוק בנושא ונעזרות בצוות מהלשכה המשפטית. המתלונן/ת רשאי/ת לבחור למי משתי הנציבות להגיש את התלונה.

על פי חוק, רשאי/ת מתלונן/ת על הטרדה מינית לפנות לשלושה גורמים או רק לחלק מהם, במקביל או בזה אחר זה: **לנציבה למניעת הטרדה מינית בעבודה**, במטרה לפתוח בבירור על ידי הנציבה אשר בסופו יוחלט האם להעמיד את המטריד/ה לדין משמעתי; **לבית הדין לעבודה** כאשר מדובר בהטרדה מינית במסגרת יחסי עבודה ניתן לתבוע מטריד/ה ומעביד וכן לתבוע פיצויים כספיים **אין לבית משפט אזרחי** - כאשר לא מדובר בהטרדה מינית במסגרת יחסי עבודה; **למשטרה** בתלונה.

ההחלטה לפנות למי מהגורמים היא של המתלונן/ת בלבד. מידע זה מועבר למתלוננים/נות בעת שבאים לדווח על הטרדה בפני הנציבה.

כל פנייה לנציבות נענית, גם אם זו רק התייעצות או בקשת עזרה עקב הטרדה מינית שלא אירעה באוניברסיטה ולא קשורה לאוניברסיטה. הנציבות מנסות לעזור. פניות אוניברסיטתיות מטופלות אף הן, במידת האפשר.

במהלך שנה"ל תשע"ט בנוסף לטיפול בתלונות, עליהן יפורט בהמשך, נעשו הפעולות כדלקמן:

- הדרכה והסברה לסטודנטים בפקולטות מסוימות ותכניות לימוד מיוחדות.
- הדרכות לסגל זוטרי.
- הופצו פסקי הדין של בית הדין המשמעתי לכל קהילת האוניברסיטה בדוא"ל.
- פרסום פסקי הדין באתר "קמפוס בטוח".
- נתלו כרזות ברחבי הקמפוס.
- הופעלה לומדה ממוחשבת בנושא לכלל קהילת האוניברסיטה.
- **הוקם פורום סביבה בטוחה** בו משתתפות: יועצת הנשיא להוגנות מגדרית (יו"ר הפורום), המזכירה האקדמית, שתי הנציבות למניעת הטרדה מינית, ראשת התוכנית ללימודי מגדר, והפקולטה למשפטים, רכזת פעילות במשרד היועצת לנשיא להוגנות מגדרית, נציגי אגודת הסטודנטים, נציגות תא תל אביביות ונציגת הלישכה המשפטית. הפורום התכנס מספר פעמים במהלך השנה ודן בשינויים והצעות לשיפור הטיפול בנושא. בין היתר גיבש הפורום תיקונים לנוהל למניעת הטרדה מינית באוניברסיטת תל אביב (מספר הוראה 015-01), תיקונים המובאים בימים אלה לאישור גורמי האוניברסיטה.

אופן הטיפול בתלונות:

הנציבה מקבלת את התלונה ומסבירה לפונה לגבי האפשרויות הקיימות בפניה/ו, כפי שפורט לעיל. הנציבה מזמנת את הנילו/ה (מי שנגד/ה הוגשה תלונה) ואוספת עדויות וראיות ככל שניתן. הנציבה מסכמת את הבירור בדו"ח סיכום והמלצות. הדו"ח מועבר למעסיק הרלוונטי: לרקטור, במקרה בו הנילו/ה הינו/ה חבר/ת סגל האקדמי; לסמנכ"ל למשאבי אנוש, במקרה בו הנילו/ה הינו/ה עובד/ת מנהלית; למזכיר אקדמי במקרה בו הנילו/ה הינו סטודנט/ית. המעסיק נדרש, תוך 7 ימי עבודה, להחליט האם לקבל את המלצות הנציבה.

לאחר החלטתו של המעסיק נשלח מכתב מנומק אודות החלטתו למתלונן/ת ולנילו/ה.

הנציבה רשאית להמליץ למעסיק לנקוט בסעדי ביניים שמטרתם העיקרית הפרדה בין המתלונן/ת לנילו/ה. סעד ביניים מחייב מתן זכות טיעון לנילו/ה טרם קבלת החלטה בעניין זה על ידי המעסיק. המתלונן/ת יודע בכתב גם אודות החלטה לנקוט בסעד הביניים.

ככל שהוחלט לדחות את התלונה אזי למתלונן/ת יש זכות ערעור על החלטה זו בפני נשיא האוניברסיטה תוך 15 יום מיום קבלת הודעת המעסיק.

ככל שהוחלט על ידי המעסיק להעמיד את הנילו/ה לדין, אזי הנילו/ה יתועמד לדין בפני בית הדין המשמעת הרלוונטי (סגל אקדמי, מנהלי או סטודנטים). יובהר כי בתי הדין המשמעתיים הם גופים עצמאיים והם מכריעים איזה עונש יוטל במקרה זה או אחר. רשימות העונשים מפורטות בתקנוני המשמעת השונים (סגל אקדמי, מנהלי וסטודנטים) המפורסמים באתר האוניברסיטה. בהליך משמעת האוניברסיטה היא למעשה התובעת, היא דורשת את העונש הראוי לדעתה, אך בית הדין הוא זה שבסופו של דבר מחליט איזה עונש יוטל על הנילו/ה שהורשעה.

להלן קישור ל חוק למניעת הטרדה מינית:

https://www.nevo.co.il/law/html/Law01/245_001.htm

להלן קישור ל נוהל למניעת הטרדה מינית באוניברסיטת תל אביב:

https://www.tau.ac.il/sites/default/files/media_server/General/yoets/01-015.pdf

תמצית תלונות שהתקבלו וטופלו על ידי הנציבות בשנה האקדמית תשע"ט:

בשנת הלימודים תשע"ט התקבלו 33 פניות כאשר 18 מתוכן בוררו וטופלו כתלונות של הטרדה מינית. 10 מתוך סך הפניות היו שמועות או שלא הגיעו ממקור ראשון.

א. 4 תלונות של סטודנטיות/סטודנטים/אחרים נגד מרצים:

1. תיאור התלונה: פניה מבעל תפקיד בפקולטה שאינו הנפגעת לכאורה, לגבי דיווח של גורם שלישי אודות מערכת יחסים אינטימית בין מרצה לסטודנטית שהתקיימה בעבר בעת לימודי הסטודנטית וכי המרצה איים על הסטודנטית פן תחשוף את מערכת היחסים ביניהם. הסטודנטית אינה לומדת עוד באוניברסיטה. הפונה לא הסכים להיחשף או להתלונן ישירות. הברור: פגישה עם בעל התפקיד שפנה, עם המרצה ושיחה עם הסטודנטית. הסטודנטית והמרצה הכחישו את הנטען מכל וכל. לפיכך הפנייה נגנזה. עם זאת, לאור הערות בודדות בחוות דעת הוראה בדבר התנהגות בוטה מצד המרצה הובהר בפני המרצה אודות ההתנהגות הנדרשת ממרצי האוניברסיטה.
2. תיאור התלונה: פניה מראשת חוג לגבי סטודנטית שסיימה לימודיה לפני שנים שדיווחה כי בהיותה תלמידה לתואר ראשון היה לה קשר רומנטי עם חבר סגל בעת שהיה דוקטורנט ומתרגל והתלוננה על אירועים של התעמרות לטענתה כלפיה. הברור העלה כי היחסים האינטימיים אירעו מבלי שהיו בין

- השניים יחסי מרות וכפיפות. לגבי אירועי ההתעמרות לכאורה, לטענות המתלוננת לא נמצא בסיס ראיתי/משפטי. הטיפול בתלונה הסתיים בלא נקיטת צעדים.
3. תיאור התלונה: תלונה מעובדות קבלן לגבי חבר סגל בגמלאות המועסק כמתנדב באוניברסיטה הצופה בתכנים פורנוגרפיים במשרדו באוניברסיטה. הברור: הנילון לא הכחיש את הנטען כלפיו. נמצא כי בהתאם לדין אין מדובר בהטרדה מינית כי אם בהתנהגות אינה הולמת והפרה של נהלי האוניברסיטה. לפיכך, לא יחודש מינויו של חבר הסגל כמתנדב לשנה"ל תש"ף והקצאת החדר תבחן מחדש ע"י בית הספר.
4. תיאור התלונה: פניה מבעל תפקיד אודות פגיעה במרצה (אישה) ע"י נציגי ועד סגל זוטרי. נמצא כי המרצה לא הרגישה מוטרדת מינית כלל. הפניה נגנזה.

ב. 2 תלונות של סגל אקדמי נגד סטודנטים:

1. תיאור התלונה: תלונת חבר סגל על הטרדתו בידי סטודנטית (נושא שטופל בשנים עברו). עקב מורכבות הנושא, הנציבה פנתה לסטודנטית על מנת שזו תקיים את ההחלטות שהתקבלו בעניינה בעבר ושתמנע מיצירת קשר עם המרצה.
2. תיאור התלונה: פניה מגורם (שאינו הנפגע) על כך שסטודנט (ללא פרטיו) פונה בצורה לא נאותה למרצה (אישה). הברור: המרצה סברה שהפניות נובעות ממצבו הנפשי של הסטודנט. המרצה פנתה בהנחיית הנציבה בדוא"ל לסטודנט והבהירה שעליו לפנות אליה באופן נאות ובענייני הוראה בלבד והפנתה את הסטודנט לגורמים אוניברסיטאים שיכולים לסייע. עדכון מהמרצה: הפניות של אותו סטודנט לא נשנו. הפניה נסגרה.

ג. 5 תלונות - בין סטודנטים/סטודנטים נגד אנשים ללא שיוך אוניברסיטאי:

1. תיאור התלונה: המשך פנייה וברור משנת תשע"ז בעניין מקרה בו סטודנט אונן באחת מספריות האוניברסיטה. הנושא טופל בידי המשטרה למעלה משנה. לאחר קבלת אישור מפרקליטות המדינה לברר את האירוע בידי האוניברסיטה, פתחתי בברור. נמצא כי מדובר בהטרדה מינית (מעשה מגונה בפומבי) ובהתנהגות שאינה הולמת. הסטודנט הועמד לדין משמעתי. חומר הראיות בתיק שהועבר מהמשטרה העלה ספק באשר לעבירת הטרדה המינית כך שלבסוף הורשע התלמיד, במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של התנהגות שאינה הולמת מעמד של תלמיד. העונש שניתן לו - מניעת זכאותו לתואר שני עד ליום 1/1/20 והרחקה על תנאי של שני סמסטרים למשך שלוש שנים.
2. תיאור התלונה: פניית סטודנט על כך שהוטרד בידי אדם, ככל הנראה "שומע חופשי" במהלך הרצאה. לא הועברו פרטים מזהים אודות המטריד לכאורה על אף פניות הנציבה. בהעדר פרטים הפניה נסגרה.
3. תיאור התלונה: פנייה של סטודנט לגבי הטרדה מילולית מינית מחוץ לשער האוניברסיטה. הברור: פגישה עם המתלונן ופנייה לביטחון האוניברסיטה. לא ניתן לזהות את המטריד לכאורה. התלונה נגנזה.
4. תיאור התלונה: סטודנטית הוטרדה ע"י מטופל במסגרת הכשרה מחוץ לאוניברסיטה. הנושא הובא לידיעת המשטרה בידי המוסד בו נערכה ההכשרה. הנושא עדיין בטיפול המשטרה.
5. תיאור התלונה: פניה טלפונית אנונימית בה נטען שסטודנטית שהיתה בפעילות מטעם האוניברסיטה, מחוץ לאוניברסיטה, הותקפה ע"י מטופל. לא ניתן היה לזהות את האדם שפנה ולפיכך לא ניתן היה להמשיך בברור. התלונה נגנזה.

ד. 9 תלונות נגד עובדי הסגל המינהלי / עובדי קבלן:

1. תיאור התלונה: תלונה בדבר הטרדה מינית בידי שני עובדי קבלן כלפי עובדת מנהלית (אמירות ותנועות גוף). בתיאום עם מעסיק עובדי הקבלן, התלונה טופלה בידי האוניברסיטה. לאחר ברור נקבע כי מדובר בהתנהגות שאינה ראויה שאירעה לאור יחסי עבודה עכורים, עם זאת, אין מדובר בהטרדה

- מינית עפ"י דין. החלטה: הפרדת מקומות העבודה וחדרי העבודה ובנוסף, העברת מסקנות הבדיקה לקבלן והזהרת העובדים.
2. תיאור התלונה: פניה בהודעת דוא"ל, באמצעות גורם שאינו הנפגעת, לגבי אירוע בו עובד מנהלי בכיר התנהג באופן שאינו נאות לכאורה כלפי עובדת. העובדת שלכאורה נפגעה סירבה להתלונן ולהיפגש עם הנציבה וביקשה רק לוודא שההתנהגות הנ"ל לא תשנה. הברור: פגישה עם הנילון, הנילון הכחיש את שתואר בידי העובדת עם זאת הבהיר כי מתנצל ככל שנפגעה. התלונה נסגרה.
3. תיאור התלונה: פניה טלפונית מסטודנטית לגבי תחושה לא נוחה של סטודנטיות בעת כניסתן לחדרו של אחד מבעלי התפקידים המנהליים בפקולטה. לא ניתנו פרטים שאפשרו ברור הפניה. הפנייה נסגרה.
4. תיאור התלונה: תלונה של סטודנטית על הטרדה מינית מילולית בידי משגיחים (עובדי קבלן) בעת בחינה. הנושא הועבר לטיפול הקבלן. המשגיחים זומנו לברור משמעותי בידי הקבלן והובהר להם שהתנהגותם אינה הולמת את הצפוי מהם במקום העבודה.
5. תיאור התלונה: תלונת מועמדת ללימודים באוניברסיטה על הטרדה מינית מילולית בידי משגיח בבחינה (עובד קבלן). הנושא הועבר לטיפול הקבלן. המשגיח זוהה, נקרא לשימוע ופוטר בידי מעסיקו.
6. תיאור התלונה: תלונת סטודנטית על הטרדה מינית מילולית בידי משגיח בבחינה (עובד קבלן). הנושא הועבר לטיפול הקבלן. זוהה העובד המטריד לכאורה. מפאת מצבו הבריאותי של העובד התארך טיפול הקבלן המעסיק. לאחרונה דווחנו כי הופסקה עבודתו של העובד אצל הקבלן המעסיק.
7. תיאור התלונה: תלונה על התנהגות מטרידה לכאורה של חבר סגל מנהלי כלפי משתתפת בתכנית חוץ אקדמית. התלונה נמסרה מכלי שני. הברור התקיים ללא פגישה עם המתלוננת שסירבה להתלונן. לא נמצאו ראיות תומכות לתלונה. הועברו הדרכות בעניין מניעת הטרדה מינית לצוות היחידה וחודדו הנהלים.
8. תיאור התלונה: פנייה מראשת מנהל מאחת הפקולטות לגבי חבר סגל מנהלי שהטריד מילולית לכאורה חברת סגל מנהלי וסטודנטיות. כיוון שלא הועברו פרטי חברת הסגל וכי ברור עם הסטודנטיות העלה שאינן רואות באמירות הטרדה מינית וכי אינן רוצות להתלונן, הפניה נסגרה.
9. תיאור התלונה: תלונה בדבר הטרדה מינית והתנכלות בידי ממונה כלפי עובדת הכפופה לו מהסגל המנהלי. המקרה עדיין בברור.
- ה. 3 פניות של הקהילה הלהט"בית/טרנסג'נדרים:
1. תיאור התלונה: פניית סטודנט לגבי העדר הפרדה בין שירותי גברים ונשים באחד מבנייני האוניברסיטה. טופל בידי הפקולטה לשביעות רצון הסטודנט.
2. תיאור התלונה: פניית סטודנטית בדבר כיתוב פוגעני בכתב יד על גבי פוסטר של קהילת הלהט"בים התלוי בספריה. הברור העלה שלא קיימות מצלמות אבטחה באזור ולפיכך לא ניתן לזהות מי הכותב/ת. משכך הפנייה נגנזה.
3. תיאור התלונה: פניית סטודנטית בדבר כיתוב פוגעני על פוסטר של קהילת הטרנסג'נדרים באחת הפקולטות. לא ניתן על סמך המידע שנמסר לאתר במצלמת האבטחה את זהות הכותב/ת. משכך הפנייה נגנזה.
- ו. פניות בעניין אירוח/מינוי סגל אקדמי חוץ אוניברסיטאי:
1. תיאור התלונה: פניה באמצעות רשתות חברתיות על כך שהאוניברסיטה מתעתדת למנות כראש יחידה אדם שהתלוננו כלפיו על הטרדה מינית במקום עבודה אחר. הגורם שפנה לא נענה לפניית הנציבה ליצור איתה קשר. הנושא הועבר לטיפול הגורמים האקדמיים הרלבנטיים.
2. תיאור התלונה: פנייה ממארגני כנס על כך שלאחר שהזמינו מרצה מחו"ל להשתתף בכנס, הסבו את תשומת לבם כי קיימים פרסומים באינטרנט אודות תלונות וחשדות כנגד המרצה בדבר הטרדות מיניות/התנהגות מקצועית שאינה ראויה. נערך ברור עם הארגון שמעסיק את המרצה אשר העלה

שהוא משמש בתפקידו הבכיר ומעולם לא הוגשו נגדו תלונות פורמליות והוא גם לא נענש בגין התנהגות מקצועית שאינה ראויה. לפיכך, אושרה השתתפותו בכנס.
3. תיאור התלונה: פנייה מראש חוג בנוגע לפנייתה של סטודנטית אליו בעניין מרצה המוזמן לאוניברסיטה לצורך שיתוף פעולה עם חבר סגל. הסטודנטית טענה כי המרצה שהוזמן עבר עבירות של הטרדה מינית במוסד האקדמי בו הוא מלמד בחו"ל. הנוגעים בדבר הונחו שאין לארח את המרצה המוזמן ברחבי הקמפוס.

עוד טופלו וניתן מענה לפנייה אחת שאינה שייכת לעובדי האוניברסיטה ו-2 פניות של סטודנטיות שטענו על יחס או דיבור אינו הולם ולא ניתן היה לזהות את הנילוים.

בנוסף, טופלו 4 פניות על קשר רומנטי/קיום יחסים אינטימיים בעת יחסי מרות. ניתנו הנחיות להפרדת יחסי המרות עפ"י הצורך.

4 הכרעות שיפוטיות של בתי הדין המשמעתיים פורסמו באתר האוניברסיטה בשנה"ל התשע"ט ראו קישורית: https://harassment-prevention.tau.ac.il/articles_1767 מקרים 2018 ב', 2019 א', 2019 ב', 2019 ג'.

הרינו להבטיח כי אנו, הנציבות, ויתר הגורמים המעורבים בטיפול עושים כל שביכולתם על מנת לטפל באופן המיטבי בכל תלונה.

נשמח לקבל מכם כל התייחסות או הצעות בנושא.

שיתוף הפעולה, דוגמא אישית מצד כל אחת ואחד, כמו גם מתן אמון במערכת והגשת תלונות במקרים בהם הדבר נדרש, חשובים ביותר על מנת לשמור על קהילה ערכית, מכבדת ובטוחה.

בברכת המשך שנת לימודים פוריה,

דנה סילורה-שריר

פרופ' תמר ברוש